

Düşün, düşün...

Haftalık Düşünce Özgürlüğü Bülteni

(Sayı 33/19, 23 Ağustos 2019)

Geçen hafta neler oldu?

*** İçişleri Bakanlığı, Diyarbakır, Mardin ve Van Büyükşehir Belediye Başkanlarını görevden aldı. Yerlerine 3 kentin valileri kayyum olarak atandı. *Detaylar bültende...*

*** Türkiye'nin gözlem noktaları kurduğu İdlib kentinde Şam rejiminin operasyonları sürerken Moskova'yla ilişkiler de gerilmeye başladı. Türkiye'nin askeri konvoyuna Suriye tarafından hava saldırısı düzenlendi. Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu, Suriye ordusunun operasyonlarının "bir felakete yol açabileceğini" belirtti, Türkiye'nin bölgeden çekilme niyetinin olmadığını söyledi. Türkiye'nin askeri varlığının çatışmaların önüne geçmediğini kaydeden Rusya Dışişleri Bakanı ise "Söz konusu saldırılara cevap vereceğimiz konusunda Türkiye'yi uyarmıştık" dedi.

*** Milli Savunma Bakanlığı, ABD ile "Güvenli Bölge" konusunda varılan mutabakata ilişkin planın birinci aşamasının başlatıldığını duyurdu. Ancak bu aşamanın ne olduğu belirsiz. Bakan Hulusi Akar'ın ABD'li mevkidaşıyla yaptığı telefon görüşmesinde somut olarak çıkan tek sonuç, askeri heyetlerin en kısa zamanda Ankara'da tekrar bir araya gelmeleri oldu.

*** Cumhurbaşkanlığı Sarayı'nda yapılacak Adli Yıl Açılış Töreni'ni barolar protesto ediyor. İzmir ve İstanbul başta olmak üzere 42 Baro, yürütmenin ev sahipliğinde yapılacak törene yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığına aykırı olduğu gerekçesiyle katılmayacaklarını açıkladı.

*** AIHM, Wikipedia yasağıyla ilgili başvuruyu hızlandırılmış prosedürle işleme koydu, Türkiye'ye yasakla ilgili savunması için 31 Ekim'e kadar süre verdi.

*** İzmir'de çıkan orman yangını ancak 3 gün sonra kontrol altına alınabilirken, Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli yangın söndürme uçaklarının neden kullanılmadığı sorusunu "uçaklar arızalı" diyerek yanıtladı. Bu açıklaması çürütülen bakan bu sefer de "Hükümete siyasi saldırı" olduğunu savundu.

Seçmen iradesine kayyum: 3 belediye başkanı görevden alındı

İçişleri Bakanlığı, Diyarbakır, Mardin ve Van Büyükşehir Belediyeleri başkanlarını görevden aldı. Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Selçuk Mızraklı, Mardin Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Türk ve Van Büyükşehir

Belediye Başkanı Bedia Özgökçe Ertan'ın yerine 3 kentin valilerini kayyum olarak atadı. Bakanlık, görevden almaları seçilmiş başkanlar hakkında yürütülen soruşturmaları gerekçe gösterdi. Van Büyükşehir Belediyesi'ne kayyum olarak atanan Vali Mehmet Emin Bilmez, belediye meclisini feshetti, bundan sonra meclisin görev ve yetkilerinin kendisinin seçtiği belediye encümeninde olacağını ilan etti. Öte yandan belediyelere kayyum atama hazırlığının 31 Mart yerel seçimlerinden bir gün sonra (1 Nisan) yani seçim sonuçları kesinleşmeden başlatıldığını gösteren resmi bir belge ortaya çıktı.

Kayyum atanmasıyla eş zamanlı olarak Diyarbakır, Van ve Mardin başta olmak üzere 29 ilde başlatılan operasyonlarda, aralarında seçilmiş yerel yöneticilerle belediye çalışanları ve HDP yöneticilerinin olduğu, 418 kişi gözaltına alındı. Birçok kentte yapılan protesto gösterileri de engellendi. Valilikler Mardin ve Gaziantep'te 30, Diyarbakır, Adana, Muş ve Kocaeli'nde 15, İzmir'de 10 gün boyunca eylemleri yasakladı. Van'da ise eylem ve etkinlik yasakları 1000 günü aşkın süredir zaten yürürlükte.

Diyarbakır, Van ve Mardin'de belediye binasına yürümek isteyen halka polis biber gazı ve tazyikli su ile saldırdı. Belediye binaları, parti binaları abluka altına alındı. Kentlere giriş çıkışlar yasaklandı. İstanbul, İzmir ve Muğla başta olmak üzere birçok kentte de eylemlere müdahale edildi. Polis saldırılarında milletvekilleri yaralandı. Eylemciler işkence gördü. Yüzlerce yurttaş gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar arasında Mardin'deki protestoları takip eden gazeteciler Ahmet Kanbal, Mehmet Şah Oruç, Rojda Aydın, Nurcan Yalçın ve Halime Parlak da bulunuyor. Gazeteciler Sendikası eylemleri takip ederken gözaltına alınan gazetecilerin sayısının 10'u aştığını duyurdu. İzmir Adliyesindeki eylemde 26 avukat ve 1 gazeteci darp edilerek gözaltına alındı. Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV), kayyum protestolarında Anayasal haklarını kullanan yurttaşlara yönelik uygulanan şiddetin "zor kullanma yetkisinin aşımı" değil doğrudan "işkence" niteliğinde olduğunu belirtti. Van'daki protestolar sırasında bir kahvehaneye sığınanlara saldıran polis bir genci öldüresiye döverek gözaltına aldı. Van Barosu yaşananları "öldürme kastıyla gözaltına alınma" olarak tanımladı. Van Valiliği ise, işkenceyi görmezden gelirken, polislerin eylemciler tarafından saldırıya uğradığını iddia etti.

Belediyelere kayyum atanmasının yolu, OHAL döneminde çıkarılan 674 sayılı KHK ile açılmıştı. 2016 yılında atanmaya başlanan kayyumlar, 2019 yerel seçimlerine kadar görevlerini sürdürmüştü. Bu süre boyunca kayyum tarafından yönetilen Diyarbakır'da Adnan Selçuk Mızraklı oyların yüzde 62.93'ünü aldı. Mardin'de yerine kayyum atanarak görevden alınan Ahmet Türk, 31 Mart'ta oyların yüzde 56,24'ünü alarak yeniden göreve geldi. Van'da da Bedia Özgökçe Ertan, yüzde 53.83 oyla belediye başkanı seçilmişti.

Yani seçmen kayyumlara cevabı sandıkta vermişti. Ama Erdoğan, belediyelere yeniden kayyum atanacağı söyleyerek ülkede serbest seçim hakkının olmadığını seçimlerden 6 ay önce ilan etmişti. Bakanlık halk iradesini yok sayarak, seçilmiş belediye başkanlarının yerine kayyum atarken bu atanmışlar da seçimle göreve gelen belediye meclisini ortadan kaldırarak yerine kendi atadıklarını koyuyor. Örneğin Van'da 31 Mart yerel seçimlerini kazanan adayların hiçbiri artık görevde değil. Türkiye'deki idari vesayetle artık atanmışlar seçilmişlerin sadece üstünde değil çünkü artık seçilmişler yok! O zaman ne gerek vardı seçimlere!

Düşünce Suçu(!?)na Karşı Girişim

Kars Belediyesi Eş Başkanlarına soruşturma

İçişleri Bakanlığı'nın kayyum operasyonu gündemdeyken Kars Belediyesi Eş Başkanı Ayhan Bilgen ifadeye çağrıldı. Bilgen, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na yürütülen soruşturma kapsamında sosyal medya paylaşımları üzerinden "örgüt propagandası" yaptığı iddiasıyla ifade verdi. Öte yandan Kars Belediyesi Eş Başkanı Şevin Alaca'nın da İstanbul'da bulunan evine polis

baskını düzenlendi. Alaca, dosyada "gizlilik" kararı olduğu için soruşturmanın neyle ilgili olduğunu öğrenemediğini ifade etti.

Erişim engeli haberine erişim engeli

Medipol Üniversitesi'ne hazine arazisi tahsisine yönelik haberlere getirilen erişim engeli haberlerine de erişim engeli getirildi. İstanbul 11. Sulh Ceza Hakimliği, aralarında Gazete Duvar, T24, Sözcü, Artgerçek, Yeni Yüzyıl, KRT TV'de yer alan haberlerle birlikte Twitter, Facebook ve Youtube gönderilerinden oluşan 168 linki daha

erişime engelledi. Sansürlenmiş haberler arasında sitemizde 9 Ağustos'ta yayımlanan "[Sulh Ceza Hakimlikleri hız kesmiyor: 563 adrese erişim engeli](#)" başlıklı haber de bulunuyor. Yasaklamaya boyun eğmeyerek erişime engellenen haberimizi ifade ve basın özgürlüğü ile haber alma hakkı kapsamında bir kez daha yayımlıyoruz.

Basın OHAL'den çıkmadı

CHP'nin gazeteci kökenli milletvekili Utku Çakırözer, başkanlık sisteminin fiilen yürürlüğe girdiği 25 Haziran 2018 gününden bugüne basın ve ifade özgürlüğü ihlallerinin bilançosunu çıkardı. Geçen bir yılı aşkın süre içerisinde en az 50 gazetecinin toplamda 130 yıldan fazla hapis cezasına çarptırıldığını vurgulayan Çakırözer, "Yani basın ve ifade özgürlüğünün 130

yılı, başkanlık sisteminin sadece 1 yılında ipotek altına alındı" dedi. Bu süre zarfında 132 gazeteci, yazar ve çizerin yargılanmasına devam edilirken, bugün 134 gazeteci hâlâ cezaevinde.

Ferhat Tunç hakkında soruşturma tamamlanmadan yakalama kararı

İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi, sanatçı Ferhat Tunç hakkında sosyal medya paylaşımlarıyla “terör örgütü propagandası” yaptığı iddiasıyla, yakalama kararı çıkarttı. Tunç, yakalama kararının soruşturma aşaması tamamlanmadan, savcılık ifadesi alınmadan verildiğini aktardı. Davaya konu olan paylaşımlarında Tunç, Afrin operasyonuna tepki göstermiş, yaşamını

ytiren sivilleri anmıştı.

Yazar Ayşegül Tözeren gözaltına alındı

Evrensel gazetesi yazarı ve edebiyatçı Ayşegül Tözeren, evine yapılan polis baskısıyla gözaltına alındı. Gözaltı işlemine ilişkin polislerin sadece "ihbar" olduğunu söylediği öğrenilirken, Tözeren'in avukatlarının müvekkiliyle görüşmesi savcılığın kısıtlama kararı olduğu gerekçesiyle engellendi. Tözeren 3 gün sonra çıkarıldığı mahkemece adli

kontrol ve yurtdışına çıkış yasağıyla serbest bırakıldı. Avukatı Erdal Doğan yazara yönelik suçlamaların Silopi'de yoksul ailelere iki kez 100'er lira para yatırmak ve bir grup edebiyatçı ile birlikte çatışmalardan mağdur olmuş çocuk ve kadınlara dikkat çekmek için 2014 yılında Urfa'nın Suruç ilçesinde yapılan açıklama olduğunu belirtti.

Eylem çağrısı yapan öğrencilere hapis

Ankara'da 103 kişinin yaşamını yitirdiği ve yüzlerce kişinin yaralandığı IŞİD saldırısından sonra eylem çağrısı yapan 7 Ankara Üniversitesi öğrencisi hapse mahkum edildi. Ankara 25. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanan öğrenciler “örgüt üyeliği” suçlamasından beraat ederken, “eğitim ve öğretim faaliyetini engellemek” suçlamasıyla 2'şer yıl 7'şer ay hapis cezasına çarptırıldı.

Diyanetin “dinen sakıncalı” dediği 5 siteye erişim engeli

Ankara 3. Sulh Ceza Hakimliği, Diyanet’in talebi üzerine, Mihr Tarikatı lideri İskender Evrenesoğlu’na ait olan ve Kur’an-ı Kerim meali ve tefsir yayını yapan 5 internet sitesine erişim engeli getirdi. Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu’na göre “İslam

dininin temel nitelikleri açısından sakıncalı” bulunan söz konusu siteler aynı gerekçeyle sansürlendi.

Gözetim altına alınan arkadaşları için bildiri dağıtan öğrencilere soruşturma açıldı

Ortadoğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Rektörlüğü, mezuniyet töreni öncesinde Rektör’e yönelik “protesto gerçekleştirilebilir” gerekçesiyle gözetim altına alınan arkadaşlarının serbest bırakılmasını isteyen bildirimler dağıtan

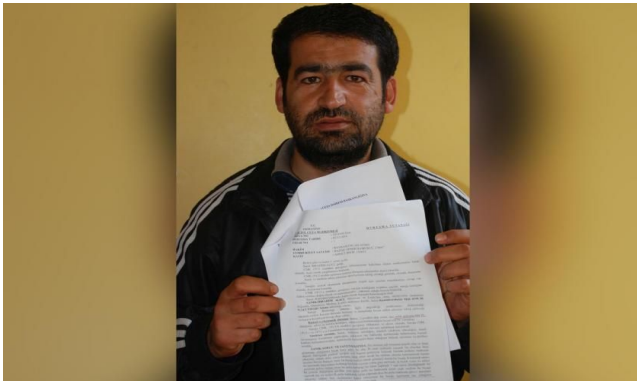
öğrencilere “izinsiz bildiri dağıtmak” gerekçesiyle soruşturma açtı.

İşkenceci Cumhurbaşkanlığı korumalarına Valilik kalktı

İstanbul Valisi Ali Yerlikaya, avukat Sertuğ Sürenoğlu’nu darp eden Cumhurbaşkanlığı korumaları hakkında soruşturma izni vermedi. Vali işkenceye maruz kalan Sürenoğlu’nun “Götürüldüğü araç içerisinde beklerken aracın sert kısımlarına kafasını vurarak

kendisine zarar verdiğini” iddia etti. Polisler tarafından Sürenoğlu’na “Erdoğan’a hakaret” ettiğiyle ilişkin zorla tutanak imzlatılmasının da “hayatın olağan akışına aykırı” olduğunu öne sürdü.

AYM’den Erdoğan’ın korumalarının darp ettiği yurttaşla ilgili karar

Anayasa Mahkemesi (AYM), 2014 yerel seçimleri öncesi, o dönem Başbakanlık görevinde bulunan Erdoğan’ın katıldığı bir mitingde, yolsuzluklara tepki olarak "hırsız var" pankartı açtığı için Başbakanlık korumaları tarafından darp

edilen İbrahim Alıcı hakkında ihlal kararı verdi. Yüksek Mahkeme Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan insan haysiyetiyle bağdaşmayan muamele yasağının ihlali nedeniyle Alıcı'ya 27 bin 500 lira manevi tazminat ödenmesine hükmetti.

Süleyman Soylu yine LGBTİ+'ları hedef gösterdi

Daha önce çeşitli açıklamalarla LGBTİ+'ları hedef gösteren, *"bir tehdit olarak görüyorum"* diyen İçişleri Bakanı Süleyman Soylu; 20 Ağustos günü Habertürk TV'de katıldığı programda, nefret içeren açıklamalarını sürdürdü. *"Türkiye'de meşrulaştırılmaya çalışılıyor, aleni ortaya dökülmeye*

çalışılıyor... Örf ve adetlerimize, dinimize, inancımıza göre kabul etmemiz mümkün değil... Bunun yaygınlaşmasından ve meşrulaşmasından endişe ediyorum. Bu kadar basit" dedi.